

CUVÂNT ÎNAINTE

Arhim. dr. Macarie Motogna
Starețul Mănăstirii Rohia

*C*artea cu *Părinți și Prieteni* se intitulează sugestiv și emoționant acest bogat volum de finalizare a unei cariere instituționale bogate și vrednice a părintelui Iustin Tira, vicar eparhial al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, preot dăruit cu har și încărcat în virtuți pe care nu o dată le-am observat sau perceput din gesturi și fapte smerite, dar adânci în înțelesuri și glăsuind despre un suflet în care devoțiunea față de cel Atotputernic și încrederea în făpturile create după chipul și asemănarea Lui nu cunoaște liman și măsură.

Pentru noi, părintele vicar Iustin Tira a fost, de când l-am cunoscut, acel reper al bunătății sacerdotale, al îndrumării binevoitoare, al ajutorării la strâmtoare sufletească căruia poate nu am reușit să-i mulțumim cum se cuvenea în timpuri mai vechi și mai noi.

Părintele Iustin poartă în prenumele Sfinției Sale calitățile pe care le-am menționat, numele Iustin derivând din latinescul *Iustus* care înseamnă Cel Drept, Cel Onest, adevărindu-se în Prea Cucernicia sa zicala latină *Nomen omen* adică *Numele ți-e un destin*. Cine a avut

prilejul să-l cunoască sau să se intersecteze cu Dânsul, nu a putut să nu constate rectitudinea Sa, judecata solomonică, echilibrul caracterial și dăruirea pentru Biserică trăite cu o sobră smerenie.

Aceste calități l-au făcut remarcat de-a lungul carierei sacerdotale de cinci decenii și i-au deschis cărarea spre un *cursus honorum* pe care nu l-a dorit, dar pentru care Înțelepții Bisericii l-au socotit potrivit. Acei Înțelepți sunt Părinții invocați în titlul cărții, Părinți sufletești, unii cunoscuți în vârtoarea vieții, alții venerați prin cunoașterea intermediată de cărți și de memoria duhovnicească. Pentru toți acești îndrumători ai vocației și carierei Sfinției Sale, părintele vicar a întocmit câte un medalion mărturisitor în care prin propria-i percepție scrie o istorie personală a arhiepăriei pe care a slujit-o un demisecol.

Pe lângă slujirea sacerdotală și împlinirea cu asupră de măsură a îndatoririlor administrative, părintele Iustin este și un condeier iscusit cu aplecare deosebită spre istoria eclezială dar și cea memorialistică. S-a îngrijit de editarea și tipărirea mai multor volume și a publicat diverse articole în mai multe reviste și periodice. O bună parte dintre ele, aproximativ 100 au fost adunate și publicate în volumele: *Fragmente de portret. Oameni și locuri* (2009) și *Oameni, fapte și Cuvânt* (2017), apărute la editura Renașterea. Acum, părintele Iustin ne prezintă o nouă serie de materiale ce privesc afinitatea și relația sfinției sale față de unii Părinți și prieteni care rămâne astfel marcată și prin scrisul său.

Construit diacronic, discursul testimonial debutează cu figura fondatoare a episcopului Nicolae Ivan, în etapa ferventă a preepiscopatului când, asesor fiind, structura viitoarea episcopie românească din capitala Transilvaniei, preliminându-i parcă destinul mitropolitan de astăzi. Ur-

mătorul Părinte, de care se leagă slujirea incipientă a părintelui Tira, este arhiepiscopul Teofil Herineanu, fondatorul arhiepiscopiei, după ani de glorioasă episcopie. Înalțului Teofil îi sunt dedicate pagini pline de căldură, cu toate că au trăit într-o epocă glacială pentru Biserică, dar care, în mod paradoxal fortifica trăirile duhovnicești și puternica credință în Cetatea lui Dumnezeu. Cu o delicatețe care merge dincolo de filiația spirituală și atinge pragul proximității familiale este înconjurată figura hieratică a arhiepiscopului Justinian Chira, misionarul neostoit, cioplitorul de conștiințe creștine, farul sufletelor tari ale creștinilor maramureșeni. Descinzând din același tărâm fabulos al trăirii hiperboreene românești, Înaltpreasfințitul Părinte Andrei închide un glorios itinerar instituțional stabilizând mitropolia fondată cu puțin înainte și crescând-o în dor de Dumnezeu. Aceasta e biruința Înalțului Andrei, dăruirea neostoită cu care-L caută pe Dumnezeu și-L aduce în mijlocul turmei încredințate, biruința bine-lui etern asupra circumstanțialului, efemerului și relativului. Părintele Iustin, ca vicar al Înaltpreasfințitului Părinte Andrei în ultimii 11 ani, este martor privilegiat al lucrării duhovnicești monumentale a Mitropolitului Clujului, al izvorului nesecat de îndreptare creștină, dar și civilă pe care-L întruchipează, cu o ardere totală pe altarul bunăstării sufletești a fiecărui păstorit în parte.

Și tot din Maramureșul natal, în care a învățat cu ochii cei neprihăniți ai prunciei să-L caute pe Dumnezeu, între Părinții sufletești, părintele Tira îl numără pe Preasfințitul Părinte Iustin de care-l leagă o prietenie pluridecenală și în păstoria căruia recunoaște o nouă primăvară a creștinismului voievodal, apăsător de modernitatea provocatoare, dar pe care ca un cârmaci pe o corabie în luptă cu

valurile spumegând de furie, o strunește și o face să curgă lin în istoria întâlnirii cu Mântuitorul.

O datorie de onoare, dar și un legământ emoțional îl îndeamnă pe autor să-l rânduiască în obștea Părinților și pe Preacucernicul Preot Onisie Moraru, care a fost lung timp vicar al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului. Cu cuvinte bine alese și reverberând de emoție, părintele Moraru este onorat ca sacerdot și ca om ales în slujirea administrativă.

Cea de-a doua partițiune a cărții pare să fi fost inspirată de Cicero, care spunea „*Amicus magis necessarius quam ignis et aqua est*” ce s-ar tălmăci drept „*Un prieten este mai necesar decât focul și decât apa*”. Ca orice om, părintele Iustin Tira a numărat în viață prieteni de suprafață și prieteni de adâncime. A ales să-i rememoreze pe cei de adâncime, pe Prietenii cu majusculă care în fapte mărunte și mari, dese și rare i-au arătat ce înseamnă fraternitatea creștină, solidaritatea sacerdotală și onorabilitatea instituțională și cu care a traversat focul năpraznic ideologic și apa înecăciosă a relativismului.

În activitatea-i frenetică de slujire a lui Hristos, părintele vicar s-a înfrățit cu coliturghisitorii plini de vocație misionară și evanghelizatori ai contemporaneității dimpreună cu dâșzii deslușind timpurile ce le-au fost hărăzite să le trăiască și aducându-L pe Iisus Hristos în mijlocul lor drept pavază și călăuză. Prietenia aceasta sub acoperământul și voia Domnului a creat o structură de rezistență a Bisericii în arealul arhiepiscopiei clujene pe care nu au putut-o birui nici împilarea ideologică comunistă nici marea aglutinantă a relativismului și a consumismului. Prietenii, acești apărători a credinței nutriți de idealul îndumnezeirii omului, au fost din toate structuri-

le ortodoxiei diaconi și preoți de mir, monahi și protopopi, slujitori și coslujitori la altar și în structurile parohiale, protopopiale și monahale, o oștire mică, dar înveșmântată în harul cel atoatepăzitor. Îi numărăm și noi în mod smerit, știind că Dumnezeu le-a rânduit sau le va rândui răsplata întru lumina veșniciei: protopopii: Ioan Dâmbu, Ioan Jeler și George Gotea, diaconii: Sever Suciu, Simion Felecan, Vasile Raus și Valentin Bochiș, preoții: Ioan Bancoș, Nicolae Buda, Mihai Colț, Liviu Șugar, Gheorghe Șanta, Gheorghe Braica, Vasile Știopei și Gheorghe Codrea, arhimandriții niculeni: Dumitru Cobzaru și Cleopa Nan. Un pluton de vrednici luptători sub drapelul Bisericii strămoșești, cărora Duhul Sfânt le-a dăruit sabia cuvântului veșnic pentru a arăta Calea, Adevărul și Viața.

Cartea cu Părinți și Prieteni are și o Addenda, în care discipoli întru slujre duhovnicească și instituțională îl omagiază pe părintele vicar Iustin Tira pentru eleganța și dăruirea serviciului său timp de zece luștri.

În elaborarea acestor cuvinte ce constituie o prolegomena a unui volum aparte, plin de emoție duhovnicească și fraternitate spirituală ne-am simțit și noi ca un Prieten, dar mărturisim acum, în încheierea intervenției noastre, că-l asumăm pe părintele vicar Iustin Tira drept un Părinte, unul dintre Cei care ne-au îndreptat pașii pe itinerariul cunoașterii Adevărului, slujirii Vieții și urmării Căii spre ultramundan.

Îl felicităm pe Părintele Iustin pentru toată activitatea publicistică de până acum, și-L rugăm pe Hristos Domnul să-i dăruiască ani mulți cu sănătate, rodire spirituală și culturală, iar cititorilor lectură cu mult folos.

30 martie 2022

Sfântul Cuvios Ioan Scărarul